EUROPAPARLAMENTET

2004 *2009*

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

2001/0270(CNS)

19.9.2007

*

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om förslaget till rådets rambeslut om bekämpande av vissa former av och uttryck för rasism och främlingsfientlighet enligt strafflagstiftningen (11522/2007 – C6-0246/2007 – 2001/0270(CNS))

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

Föredragande: Martine Roure

Teckenförklaring

*	Samrådsförfarandet *majoritet av de avgivna rösterna*
**I	Samarbetsförfarandet (första behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna*
**II	Samarbetsförfarandet (andra behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten* *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten*
***	Samtyckesförfarandet *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter utom i de fall som avses i artiklarna 105, 107, 161 och 300 i EG-fördraget och artikel 7 i EU-fördraget*
***I	Medbeslutandeförfarandet (första behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna*
***II	Medbeslutandeförfarandet (andra behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten* *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten*
***III	Medbeslutandeförfarandet (tredje behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna det gemensamma utkastet*

(Angivet förfarande baseras på den rättsliga grund som kommissionen föreslagit.)

Ändringsförslag till lagtexter

Parlamentets ändringar markeras med ***fetkursiv stil.*** *Kursiv stil* används för att uppmärksamma berörda avdelningar på eventuella problem i texten. Kursiveringen används för att markera ord eller textavsnitt som det finns skäl att korrigera innan den slutliga texten produceras (exempelvis om en språkversion innehåller uppenbara fel eller saknar textavsnitt). Dessa förslag underställs berörda avdelningar för godkännande.

INNEHÅLL

Sida

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION 5

MOTIVERING 10

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till rådets rambeslut om bekämpande av vissa former av och uttryck för rasism och främlingsfientlighet enligt strafflagstiftningen (11522/2007 – C6-0246/2007 – 2001/0270(CNS))

(Samrådsförfarandet – nytt samråd)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av rådets förslag (11522/2007),

– med beaktande av kommissionens förslag till rådet (KOM(2001)0664)[1],

– med beaktande av sin ståndpunkt av den 4 juli 2002[2],

– med beaktande av artikel 34.2 b i EU-fördraget,

– med beaktande av artikel 39.1 i EU-fördraget, i enlighet med vilken rådet på nytt har hört parlamentet (C6-0246/2007),

– med beaktande av artiklarna 93, 51 och artikel 55.3 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och yttrandet från utskottet för rättsliga frågor (A6-.../2007).

1. Europaparlamentet godkänner rådets förslag såsom ändrat av parlamentet.

2. Rådet uppmanas att ändra sitt förslag i överensstämmelse härmed.

3. Rådet uppmanas att underrätta Europaparlamentet om rådet har för avsikt att avvika från den text som parlamentet har godkänt.

4. Rådet uppmanas att på nytt höra Europaparlamentet om rådet har för avsikt att väsentligt ändra förslaget eller ersätta det med ett nytt.

5. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att delge rådet och kommissionen parlamentets ståndpunkt.

Rådets förslag	Parlamentets ändringar

Ändringsförslag 1
Skäl 9a (nytt)

[1] EGT C 75 E, 26.3.2002, s. 269.
[2] EUT C 271 E, 12.11.2003, s. 558.

(9a) Det bör betraktas som en försvårande omständighet om ett rasistiskt eller främlingsfientligt brott begås i samband med yrkesutövning eftersom det innebär att gärningsmannen missbrukar sin ställning, vilket är särskilt klandervärt.

Motivering

Det är lämpligt att återinföra detta skäl som fanns med i kommissionens ursprungliga förslag. I själva verket är det ofta mycket svårt för dem som utsätts för rasism och främlingsfientlighet att tillvarata sina rättigheter, och att anföra försvårande omständigheter i samband med yrkesutövning är ofta den mest använda metoden för att göra detta.

Ändringsförslag 2
Artikel 1, punkt 1, led c

c) Offentligt urskuldande, förnekande eller flagrant förringande av brott som folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser enligt definitionen i artiklarna 6, 7 och 8 i Internationella brottmålsdomstolens stadga, riktat mot en grupp av personer eller en medlem av en sådan grupp, utpekad med åberopande av ras, hudfärg, religion, härstamning eller nationellt eller etniskt ursprung, om gärningen begås på ett sådant sätt att det kan uppmana till våld eller hat gentemot en sådan grupp eller en medlem av en sådan grupp.	c) Offentligt urskuldande, förnekande eller flagrant förringande av brott som folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser enligt definitionen i artiklarna 6, 7 och 8 i Internationella brottmålsdomstolens stadga, riktat mot en grupp av personer eller en medlem av en sådan grupp, utpekad med åberopande av ras, hudfärg, religion, härstamning eller nationellt eller etniskt ursprung, ***eller*** om gärningen begås på ett sådant sätt att det kan uppmana till våld eller hat gentemot en sådan grupp eller en medlem av en sådan grupp.

Motivering

Det bör också vara möjligt att vidta åtgärder mot avsiktliga gärningar som anges i detta led även om de inte uppmanar till hat eller våld, eftersom förnekande eller flagrant förringande av brott som folkmord också är en form av rasism.

Ändringsförslag 3
Artikel 1, punkt 1, led d

d) Offentligt urskuldande, förnekande eller flagrant förringande av de brott som definieras i artikel 6 i Internationella militärtribunalens stadga, som fogas till	d) Offentligt urskuldande, förnekande eller flagrant förringande av de brott som definieras i artikel 6 i Internationella militärtribunalens stadga, som fogas till

Londonöverenskommelsen av den 8 augusti 1945, riktat mot en grupp av personer eller en medlem av en sådan grupp, utpekad med åberopande av ras, hudfärg, religion, härstamning eller nationellt eller etniskt ursprung, om gärningen begås på ett sådant sätt att det kan uppmana till våld eller hat gentemot en sådan grupp eller en medlem av en sådan grupp.	Londonöverenskommelsen av den 8 augusti 1945, riktat mot en grupp av personer eller en medlem av en sådan grupp, utpekad med åberopande av ras, hudfärg, religion, härstamning eller nationellt eller etniskt ursprung, ***eller*** om gärningen begås på ett sådant sätt att det kan uppmana till våld eller hat gentemot en sådan grupp eller en medlem av en sådan grupp.

Motivering

Se ovanstående motivering.

Ändringsförslag 4
Artikel 1, punkt 1, led e

e) För tillämpningen av punkt 1 får medlemsstaterna välja att straffa enbart gärningar som antingen begås på ett sätt ***som kan anses störande för allmän ordning eller*** som är ***hotfulla***, ***otillbörliga*** eller kränkande.	e) För tillämpningen av punkt 1 får medlemsstaterna välja att straffa enbart gärningar som antingen begås på ett sätt som är ***hotfullt***, ***otillbörligt*** eller kränkande.

Motivering

Ordalydelsen ”som kan anses störande för allmän ordning” är för vag och bör strykas.

Ändringsförslag 5
Artikel 1, punkt 1, led f

f) För tillämpningen av punkt 1 är hänvisningen till religion avsedd att minst inbegripa gärningar som är en förevändning för att rikta gärningar mot en grupp av personer eller en medlem av en sådan grupp, utpekad med åberopande av ras, hudfärg, härstamning eller nationellt eller etniskt ursprung.	f) För tillämpningen av punkt 1 är hänvisningen till religion avsedd att minst inbegripa gärningar som är en förevändning för att rikta gärningar mot en grupp av personer eller en medlem av en sådan grupp, utpekad med åberopande av ras, hudfärg, härstamning eller nationellt eller etniskt ursprung. ***En medlemsstat får emellertid inte undanta en persons yttranden eller gärningar som kan anses underblåsa rashat från straffrättsligt ansvar.***

Motivering

Detta stycke innebär en betydande begränsning av de åtgärder som vidtas för att bekämpa rasism på grund av religiös övertygelse. Man bör åtminstone se till att alla yttranden eller gärningar som kan anses uppmana till rashat kan leda till straffrättsliga påföljder.

Ändringsförslag 6
Artikel 1, punkt 2

2. Varje medlemsstat får, när rådet antar detta rambeslut, göra ett uttalande om att medlemsstaten ***endast*** kommer att göra förnekande eller flagrant förringande av de brott som det hänvisas till i punkt 1 c och/eller 1 d straffbara, om sådana brott har fastställts genom ett slutgiltigt beslut av en nationell domstol i denna medlemsstat och/eller av en internationell domstol eller genom enbart ett slutgiltigt beslut av en internationell domstol.	2. Varje medlemsstat får, när rådet antar detta rambeslut, göra ett uttalande om att medlemsstaten ***inte*** kommer att göra förnekande eller flagrant förringande av de brott som det hänvisas till i punkt 1 c och/eller 1 d straffbara, om sådana brott har ***fastställts som sådana genom nationell lagstiftning eller har*** fastställts genom ett slutgiltigt beslut av en nationell domstol i denna medlemsstat och/eller av en internationell domstol eller genom enbart ett slutgiltigt beslut av en internationell domstol. ***Den berörda medlemsstaten ska informera kommissionen om detta.***

Motivering

De operationella artiklarna bör anpassas till skäl 10, där det uppges att en medlemsstat får vidta interna rättsliga åtgärder, till exempel anta nationell lagstiftning, för att bekämpa de avsiktliga gärningar som avses i punkt 1 c och d.

Ändringsförslag 7
Artikel 7a (ny)

	Artikel 7a
	Minimikrav
	1. Medlemsstaterna får införa eller behålla ett högre skydd i kampen mot rasism och främlingsfientlighet än det som följer av bestämmelserna i detta rambeslut.
	2. Genomförandet av detta rambeslut får under inga omständigheter utgöra skäl för att inskränka det skydd som redan finns i medlemsstaterna på de områden

	som omfattas av detta rambeslut.
	3. Rambeslutet påverkar inte några skyldigheter som medlemsstaterna har enligt den internationella konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering av den 7 mars 1966. Medlemsstaterna ska genomföra detta rambeslut i enlighet med dessa skyldigheter.

Motivering

Rambeslutet bör innehålla en bestämmelse om icke-försämring för att se till att genomförandet inte leder till att det befintliga skyddet i artikel 6 i direktiv 2000/43/EG (punkterna 1 och 2) försämras. Det bör också innehålla en bestämmelse om att genomförandet inte kommer att påverka någon skyldighet som följer av den internationella konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering (punkt 3).

Ändringsförslag 8
Artikel 10, punkt 3

3. Inom tre år efter det att den tidsfrist som anges i artikel 10.1 har löpt ut skall rådet se över detta rambeslut. För att förbereda översynen skall rådet fråga medlemsstaterna huruvida de har upplevt svårigheter i det rättsliga samarbetet avseende brotten i artikel 1. Vidare får rådet uppmana Eurojust att lägga fram en rapport om huruvida skillnader mellan de olika nationella lagstiftningarna har givit upphov till svårigheter i det rättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna på detta område.	3. Inom tre år efter det att den tidsfrist som anges i artikel 10.1 har löpt ut skall rådet se över detta rambeslut. För att förbereda översynen skall rådet fråga medlemsstaterna huruvida de har upplevt svårigheter i det rättsliga samarbetet avseende brotten i artikel 1 ***och höra Europaparlamentet***. ***Vid översynen ska rådet ta hänsyn till yttrandena från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter och de icke-statliga organisationerna inom området.*** Vidare får rådet uppmana Eurojust att lägga fram en rapport om huruvida skillnader mellan de olika nationella lagstiftningarna har givit upphov till svårigheter i det rättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna på detta område.

Motivering

Parlamentet bör höras i samband med översynen av rambeslutet, och yttrandena från de icke statliga organisationerna och Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter bör också undersökas.

MOTIVERING

Inledning

Den första rapporten från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter i augusti 2007 visar att de rasistiska brotten ökar i minst åtta EU-länder. Enligt rapporten är ”det rasistiska våldet och de rasistiska brotten fortfarande en allvarlig social sjukdom i hela Europa”. Detta visar återigen hur angeläget det är att kämpa aktivt på EU-nivå mot dessa gissel – rasism, intolerans och främlingsfientlighet.

Alla EU:s medlemsstater har i viss omfattning en lagstiftning för att bekämpa rasism och främlingsfientlighet men där finns olikheter. Dessa olikheter gör att nödvändigheten av en harmonisering inom EU framstår ännu tydligare, för att garantera en effektiv kamp mot gränsöverskridande rasism och främlingsfientlighet i Europa i allmänhet.

Bakgrund

Rådet antog 1996 den gemensamma åtgärden 96/443/RIF om kampen mot rasism och främlingsfientlighet. Detta instrument innehåller bestämmelser för harmonisering av straffrätten i medlemsstaterna och för att förbättra det ömsesidiga stödet i kampen mot rasism och främlingsfientlighet.

Kommissionen lade fram ett förslag till rambeslut angående kampen mot rasism och främlingsfientlighet i november 2001[1]. Detta förslag hade två mål: att likadana rasistiska och främlingsfientliga handlingar ska följas av samma straffrättsliga påföljder i alla medlemsstater och att förbättra det rättsliga samarbetet på detta område. Det nya i förhållande till den gemensamma åtgärden låg i att medlemsstaterna, i stället för att välja mellan att göra dessa handlingar straffbara och att göra undantag från principen om dubbel straffbarhet, ålades att vidta åtgärder för att utdöma straff för dessa handlingar eftersom de utgör brott.

Trots många diskussioner i rådet har man aldrig kommit överens om den texten. Den italienska delegationen, som alltid hade motsatt sig detta förslag och som hade föreslagit en alternativ text i mars 2003, återtog sina förbehåll 2006. Därmed blev det möjligt att återuppta debatten på grundval av en kompromiss som uppnåddes av det luxemburgska ordförandeskapet 2005. Rådet lyckades, tack vare det tyska ordförandeskapet, nå en politisk uppgörelse den 19 april 2007[2].

Europaparlamentet antog en första ståndpunkt den 4 juli 2002 (betänkande av Ceyhun – T5-363/2002[3]). Denna ståndpunkt byggde emellertid på kommissionens ursprungliga förslag från 2001. Den text som kom från rådet är resultatet av flera års förhandlingar och har följaktligen genomgått omfattande förändringar. Därför var det lämpligt att återigen samråda med Europaparlamentet.

[1] KOM(2001)0664, EGT C 75 E, 26.3.2002, s. 269.
[2] Dokument nr 5118/07 DROIPEN 1.
[3] EUT C 271 E, 12.11.2003, s. 379.

Föredragandens ståndpunkt

Föredraganden är nöjd med att rådet äntligen har nått en överenskommelse om ett förslag till rambeslut om kampen mot rasism och främlingsfientlighet. Skyddet och främjandet av EU-medborgarnas grundläggande rättigheter och särskilt kampen mot rasism och främlingsfientlighet utgör en viktig och prioriterad fråga för Europeiska unionen. Det var följaktligen mycket oroande när rådet inte lyckades nå någon överenskommelse om detta förslag till rambeslut. Det är nödvändigt att Europeiska unionen sänder ett kraftfullt politiskt budskap till förmån för de grundläggande rättigheterna genom att anta denna text.

Föredraganden beklagar dock att den text som utarbetats av rådet inte innehåller långtgående mål och att den inte lever upp till den politiska utmaning som kampen mot rasism och främlingsfientlighet innebär. Tyvärr återfinns bara ett fåtal av de inslag i kommissionens förslag från 2001 som Europaparlamentet önskade förstärka i sitt första betänkande. Föredraganden är väl medveten om hur nödvändigt och svårt det är att komma fram till en kompromiss, men beklagar att denna har uppnåtts på bekostnad av den rättsliga kvaliteten i förslaget till rambeslut. Föredraganden är särskilt oroad över att tillämpningsområdet har inskränkts avsevärt. Det är också beklagligt att förolämpningar från eller ledning av en rasistisk grupp inte utgör något brott, vilket föreslogs av kommissionen.

Den ytterligare gräns för tillämpningsområdet som tillkommer genom artikel 1 punkt 1f där en del av rasismen som grundas på religiös tro utesluts är enligt föredraganden överflödig och bör modifieras för att kunna garantera att denna form av rasism beivras på samma sätt som andra former. Detsamma gäller tillägget av kravet på att en brottslig handling enligt punkterna 1c och 1d i artikel 1 ”riskerar att uppmuntra till våld eller hat”. Att förringa folkmordsbrott är en form av rasism, och medlemsstaterna borde kunna utdöma straff för det också, även om det inte utgör en risk för uppmuntran till hat eller våld.

Föredraganden anser att detta rambeslut är ett viktigt första steg i en bättre kamp mot rasism och främlingsfientlighet på EU-nivå och en minimiharmonisering på detta område. Det är viktigt att anta det. Föredraganden betonar dock att Europeiska unionen borde gå ännu längre vid den omprövning av rambeslutet som förutses om tre år. Föredraganden föreslår dessutom att en artikel ska läggas till (artikel 7a ny) med en klausul om upprätthållande av skyddsnivån för att rambeslutet inte ska försvaga det befintliga skyddet i artikel 6 i direktiv 2000/43/EG och en garanti för att rambeslutet inte medger en lägre skyddsnivå än den som garanteras genom den internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering.

Föredraganden erinrar om att detta rambeslut bör ses inom en global ram för EU-instrument för kampen mot alla former av diskriminering, för att garantera att kampen mot rasismen blir effektiv. Den senaste rapporten från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter visar att rasdiskriminering fortfarande sker särskilt på sysselsättningsområdet, utbildningsområdet och i fråga om tillgången till bostäder. Det är anledningen till att detta rambeslut om rasism borde kompletteras genom att man antar ett allmänt direktiv om kampen mot all diskriminering som finns inskriven i artikel 13 i fördraget.

Föredraganden beklagar slutligen att omfattningen av rambeslutet om kampen mot rasism och främlingsfientlighet har begränsats genom regeln om enhällighet i rådet och ett enda samråd

med Europaparlamentet på detta område. Föredraganden understryker att det är angeläget att övergå till kvalificerad majoritet och medbeslutande för alla frågor inom den tredje pelaren.